

Kmenové zřízení

Táborový řád

Liga československých woodcrafterů

Les - Praha - 1946

Poselství Černého Vlka

Smrkovým lesem se vine podél tichého proudu stezka, po níž chodívá pít zvěř. Je kryta hradbou olší, vroubících širou vodní hladinu. V trávě svítí za šera sedmikrásy jako bělostné hvězdičky a v horkém poledni tě přijme do svého stínu skála, jejíž okolí je stále naplněno ptačím švitořením.

Rád jsem přijal její pohostinství, kdykoliv mi to okolnosti dovolily; ale dlouho mi zůstával ukryt přístup k jejím tajemstvím a nikdy bych jej nebyl vypátral, kdybych nebyl našel vůdce. Chodíval jsem s lačnou duší, naplněn bolestí a smutkem, doufaje, doufaje, že tajemství objevím, a zároveň stíhán pochybnostmi, zda nezůstanou navždy utajena. Jednoho dne se mi zjevila podivuhodná bytost. Nebylo pochyb o jejím vysokém věku, přesto se však zdála velmi mladá, svěží a pružná a její oči zářily dobrotou.

Oslovila mne: „Vítám tě, hledači. Poznala jsem, s jakým úsilím hledáš stezku a vím, že budeš milovat všechno, co na ní nalezeš. Proto ti chci ukázat cestu, která vede k tisícům radostných přátelství, a na níž tě čeká dvanáct tajemství lesa, zdravá sluneční záře, radost z hluboké vody, odvaha za noci, dobrodiní deště, příběhy stop, hojné vědomosti, znalost ptáků podle zpěvu - posilující věci, jimž se ve škole nikdy nenaučíš, tvé vlastní malé království, jež odpovídá tvým silám a úplně ti náleží.

To všechno ti nabízím za tvou vytrvalost, ale s touto podmínkou: kdykoliv objevíš tajemství pohostinství stromu, smlouvu mezi včelou a květinou, platnost některého tajemství, význam chviliek strávených u močálu nebo přátelskou tvář rybníka za letního horka, musíš všechny své objevy sdělit někomu z těch, kteří upřímně hledají cestu lesa, aby se zlato, jež ti bylo svěřeno, neproměnilo v tvých rukou v bláto - neboť ti, kdož nabyli síly a poznání, nesou s nimi i odpovědnost.“

Nuže slyš, hledači lesních tajemství. Táž čarovná víla na tebe čeká na jaře tam za břehem a kočičkovým vrbovím, v létě mezi olšovými květy, i později, když močál zrudne javorovým listím. Tato víla, zosobněný Duch divočiny a lesní moudrosti, ukáže ti cestu, jsi-li stavěn z dobrého dřeva. Ona mi přikázala napsat tuto knihu, abych tak splnil slib, který jsem jí dal před lety, když přede mnou rozhrnula křoví, abych spatřil strom, hořící plamenem tvůrčí myšlenky. Nepotřeboval jsem pobídky k napsání svých poznatků, protože neznám větší radosti, než ukázati jiným věci, jež pro mne tolik znamenají. Snad i ty pochopíš jednou, že jsou nejlepšími a nejtrvalejšími věcmi života a poznáš, proč jsem napsal ve Dvou divoších:

Protože jsem poznal trýzeň žízně, vyhloubil jsem studnu, aby i jiní mohli z ní pít.

Jak vznikli vudkrafterští junáci.

Rok 1900 byl pro mne šťastný tím, že jsem mohl uskutečnit sen svého života - sen jenž jest společný devíti lidem z desíti. Měl jsem jmění a naskytla se mi příležitost koupiti malou opuštěnou farmu nedaleko Nového Yorku. Stal jsem se majitelem divokého lesa s kopci, skalami a stromy, několika malých lučin a krásného potůčku, jenž vtékal do bažinaté olšiny. Bažinu jsem proměnil v jezírko a udělal jsem z toho krásného místa ráj ptactva a divokého života.

Vystavěl jsem prostou chýši a kolem pozemku jsem postavil neproniknutelný drátěný plot tři metry vysoký a nahore opatřený ostnatým drátem.

Tam jsem chtěl strávit většinu svého života a pokusiti se o pěstění a chov mnoho zvířecích druhů. Jásal jsem, že mám svůj divoký les. Měl jsem za to, že jsem jeho majitelem.

Avšak kluci v sousedství byli jiného názoru. Byl jsem vetřelec, cizinec. Ohradil jsem území, kde oni po celé generace sbírali oříšky, potulovali se, dělali ohníčky a pásli. Znemožnil jsem všem obyvatelům v okolí chodit sem střílet - bývali tu totiž bažanti a veverky.

Chlapci mi vyhlásili válku. Rozhodli se, že mne vystrnadí. Rozbili mi plot, zabili má zvířata, malovali sprosté obrázky na moje vrata.

Po celé léto musel jsem opravovat plot, nahrazovat zvěř a znova natírat vrata. Myslel jsem, že trpělivou nevšimavostí zvítězím. Avšak nemělo to patrného účinku. Noční pustošení se opakovalo.

Jedné soboty pozdě v létě, když jsem byl právě byl zaměstnán malbou spousty obrázků, slyšel jsem, jak tlupa kluků se blíží. Šel jsem k nim a řekl jsem: „Nevím, hoši, kdo pomaloval má vrata a nechci to ani vědět. Avšak víte-li to vy, řekněte mu, prosím vás, aby toho nechal. To mu nikterak neposlouží. Musím vrata stále znova natírat a bylo toho už víc než dost.“

Kluci se chechtali, vtipkovali hvízdali a šli dále.

Druhý den ráno vrata, kůly a blízké stromy a skály byly pomalovány novými urážlivými a neslušnými malbami a nápisy zaměřenými proti mně. Bylo zřejmo, že jsou výplodem jedné myšlenky a jedné ruky. Takové obrazy a nápisy by ani noviny neotiskly.

Poznal jsem, že neodpíratí by bylo chybou.

Měl jsem v městě řadu přátel, kteří také měli venkovská sídla. Jeden z nich, zkušený muž, mi radil: „To je docela jednoduché, co s kluky: schyptejte je a pošlete nejhorší z nich do vězení.“

Tato rada mne trochu zarazila. Odpověděl jsem: „Vpáliti znamená zločinu za chlapecké šprýmy. Udělati z řady chlapců vězně za něco, co jsem v jejich věku snad

dělal také. Nikoli. Neodporování a osobní domluva se mi neosvědčilo, Pokusím se o něco jiného. Začnu s trochou hypnotismu.“

"Vyznám se tak trochu v chlapcích; jsem sám vlastně skoro chlapec. Chlapec je jeskynní člověk do svých šestnácti nebo sedmnácti let. Jest v této době v období kmenového života. Loajálnost ke svému kmeni nebo tlupě jest jeho vlastním náboženstvím a daleko převažuje každý vztah k církvi nebo státu. Britové v Indii a Římané se pravidelně smluvili s divokými národy, se kterými měli co činiti jednoduše a bez námahy tak, že jednali prostřednictvím jejich náčelníků. Tímto plánu se budu řídit.“

Brzo potom jednoho jitra jsem šel do vesnické školy a žádal jsem učitelku, mohu-li k hochům asi na pět minut promluvit. Odpověděla: „Zajisté.“

I řekl jsem: „Nechť všichni chlapci starší dvanácti let vstanou.“ Asi tučet jich vstalo. „Jsou zde dnes všichni?“, ptal jsem se. „Nikoli.“ Tři chyběli.

"Dobrá. To jest právě dobré číslo. Nuže hoši," pokračoval jsem, „zvů vás, vy kteří stojíte a ty tři, kteří tu dnes nejsou, abyste přišli do indiánské vesnice v mém sídle, příští pátek po škole. Budeme tam spolu tábořit od pátku až do pondělí, než začne zase škola. Budu mít čluny, kanoe, stany, týpí v dobrém stavu, slavníky napěchované slámou, dosti dříví a jídla, co hrdlo ráčí. Vezměte si každý jen dvě pokrývky a pamatujte, nechci abyste měli střelné zbraně, sirky, tabák nebo kořalku. Přijďte tedy.“

Odpovědí bylo nanejvýš výmluvné mlčení - ani nejmenšího hlasu odpovědi.

To mne zlobilo. Věděl jsem, že byli v mé Indiánské Osadě, když to bylo zakázáno. Snad neporozuměli pozvání, i opakoval jsem: „Upozornuji, že nebude vám třeba nic platit. Budete mými hosty. Hezky si spolu zatáboříme.“

zase žádné známky souhlasu ani pochopení. Dvanáct zarputilých, zamračených a podezíravých chlapců. Opakoval jsem své pozvání. „Žádný z vás nechce přijít do lesů a zatábořit si. Když všeho se mu dostane a nic nebude muset dělat, jen se dobře bavit.“

Zase žádná odpověď, ani pohled, jenž by byl známkou pochopení. Byl jsem zaražen. Kdyby byli řekli „Nikoli“, nebo položili snad nějakou otázku, byl bych věděl, jaká je situace. Avšak kamenná zeď mlčení byla zklamáním. Ve své rozpačitosti vybral jsem si štíhlého, hezkého hochu se zářícíma očima, jenž mi byl nejbližší, a oslovil jsem jej přímo: „nechtěl bys ty vypraviti se do lesů - všecko by bylo připraveno a neměl bys nic na práci, než se bavit.“

Jediná jeho odpověď bylo přikývnutí. Nyní jsem oslovil druhého a třetího. Po každé dostal jsem jen více méně opatrné přikývnutí. I spokojil jsem se tím, předpokládaje, že tito představují dav. Pak se slovy: „Pamatujte tedy, příští pátek po škole,“ jsem odešel, abych vykonal přípravy.

Všechny stany, čluny a kanoe byly dány do nejlepšího pořádku. Byly opatřeny postele se slavníky, hojnost paliva, různé náradí ke hrám a dostatek dobrého jídla byl zajištěn - nejen pro dvanáct hostů, které jsem viděl, ale pro osmnáct nebo dvacet, kteří by mohli přijít. Posléze jsem si opatřil také muže k vaření a výpomoci. Všechno bylo připraveno na čtvrtou hodinu odpolední v pátek. Kuchař a já jsme čekali, avšak žádný hoch nepřicházel. Čtvrt na pět, a ani jeden chlapec. Půl páté - a nikdo tu. Tu kuchař, kterému se ten žert nelíbil, pravil: „Povídám vám, z těch kluků mít radost nebudete. Jediné dobro, které byste jim mohl prokázat, by byl řemen, který by dobře přilehl na patřičné místo.“

"Nikoli," řekl jsem, „to jsem viděl zkoušet vícekrát nikdy jsem neviděl, že by z toho vzešlo něco dobrého.“

Čekal jsem, stává se stále nervosnější a neklidnější.

O páté hodině se náhle u hlavního vchodu strhl rámus a smích a chlapci přicházeli všichni společně - ne dvanáct, které jsem viděl, ne patnáct, které jsem pozval, ne osmnáct, pro něž jsem se zařizoval - ale čtyřicet dva, každý nesa sebou své dvě staré pokrývky. Zdálo se mi, že se nepřestanou hrnout do táborového kruhu.

Ježto to byli Yankeští chlapci, přemohli svou hloupou ostýchavost v pět vteřinách a prvá jejich otázka byla: „Pane, můžeme hulákat.“

"Hulákat. Ano, třeba si plíce vykřičte, libo-li.“ I dali se do toho. Sousedí mi pak říkali, že je bylo slyšet na dvě míle daleko.

Druhá otázka byla: „Smíme si svléknout šaty.“ „Zajisté, všechno dolů.“ A bylo mi velmi milé, když viděl jsem je svlékat se a skákat do jezírka, neboť tam nemohli nadělati žádné škody, kdežto kdyby se byli tahali po lesích, nevím, jak by to bylo vypadalo.

Bylo to, jak bych si pozval nějaké divočky, ale nazí hoši nemohou zapálit les nebo nějak příliš poškodit majetek. Byla to pouze část toho, co se mělo dít. Chtěl jsem, aby zvířecí energie se projevila nejdříve. - Když bylo šest hodin, začalo se smívat. Chlapci byli unaveni a hladoví. Táborový ohniček už plápolal. Kuchař svolal divočky.

Hoši přišli pohromadě do tábora a hned podle slov písma: „Přišli a jedli.“ Ó, jak jedli. Takové štěstí je škoda si nechat ujít; doma tak dobrých jídel neměli. Nacpali se jak dvaadvaceti hrozných, slupnuvše za jediný den všechno jídlo, jež bylo připraveno do pondělka. Na štěstí příští den byla sobota a mohli jsme se znovu zásobit.

Tábor se cpal jídlem od šesti do sedmi; poté unaveni, nasyceni a šťastni rozložili se kolem plápolajících ohně, připraveni k nové a klidnější zábavě. Věděl jsem něco o divoších a chlapci také něco. I zeptal jsem se: „Mám vám něco vyprávět.“

V odpovědi bylo více žádostivosti než zdvořilosti, ale byla pochopitelně upřímná: „Řekl jste, tak vystupte a začněte.“

Když mi to bylo milostivě dovoleno, postoupil jsem dopředu. Vyprávěl jsem jim o Indiánech a životě v prérii, stále crescendo, až se mi podařilo vzkřísit romantiku Cooperových románů a vystupňovat ji v glorifikaci Rudocha. Mezi tím jsem pozoroval své hochy. Přál jsem si, aby všichni byli vyprávěním zaujati, sledovali vše a nebyli ospalí.

Asi v osm hodin přestalo hašteření a poznámky větších hochů; menší, kteří byli blízko mne, ani zdaleka nebyli ospalí. Skupina se tísnila více a více ke mne. Viděl jsem, jak v očích těch, kteří byli blízko, se zajišťovalo, když jsem vyprávěl dramatickou příhodu o vyzvědači v nepřátelském táboře, jak nabyl slávy pro své výzvědy. Když jsem povídku skončil, viděl jsem na jejich tvářích rozechvění silného zájmu; cítil jsem jejich lítost, že vznešený Rudoch odešel ještě než se narodili. Ta tam byla jejich ostýchavost přede mnou jako cizincem.

Podle mého soudu dostavil se vhodný psychologický okamžik. Po vhodné přestávce, jež následuje za zdařilým vyvrcholením, řekl jsem přemítavě: „Hled'te, hoši, jak si představujete toto táboření - jako nějaké setkání - nebo máme to udělat po indiánském způsobu.“

Byla ovšem jediná možná odpověď v ovzduší, jež jsem vyvolal. „Ó Indiáni, na mou duši, my jsme Indiáni.“

"Dobrá, i mě je to po chuti, řekl jsem. „Nuže, pamatujte, my tvoříme kmen. Každý bojovník má hlas. Nejdříve musíme zvolit Velkého Náčelníka.“

Tu ukázali prvou známku zdvořilosti. „Zajisté, že vy jím budete,“ byla rychlá odpověď, jež beze vší pochyby zrodila se z právě vzniklého vztahu sympatie.

Avšak já ji hned potlačil. „Nikoli, to nedělejte,“ odpověděl jsem. „Já nejsem náčelníkem. Jsem medicínman. Za náčelníka potřebuji někoho z vás.“

Nyní bylo dvaadvaceti nápadníků na tento úřad a každý měl nejpřesvědčivější důvody, proč jeho zvolení je jediné možné. Hašteření rostlo ve rvačku, až jsem řekl: „Počkejte, můžeme to snadno rozhodnout. Který hoch zde přemůže všechny ostatní.“

"Ó, to by nebylo spravedlivé, zvolala rozhořčeně část z nich. „Hank Martin přemůže všechny. Jest starší a větší a silnější, než každý z nás.“

"Nuže, jestliže Hank každého dovede spořádat, je to v pořádku. Ale snad některý chlapec zde si myslí, že nabije Hankovi.“

"Ano, já. A právě teď,“ povstal jiný silný hoch, statný výrostek, avšak jiného ražení.

"Výborně,“ zvolal jsem. „Jsem rád, když to vím. Teď to nebudeme zkoušet, ale někdy jindy.“

Nyní jsem převedl oba před voliče. Martin dostal snadno většinu; jeho vůdcovství bylo nesporné.

Ó, jak mi srdce skleslo, když se jednalo o Hank Martina. Byl to šestnáctiletý ramenatý hoch s hranatou sanicí, šedýma očima, silný jako mladý býk, energický, samostatný a nebojácný - byl by mne mohl porazit v prvním kole. Byl to však „nejhorší kluk z kraje“. Byl všeho darebáctví schopen, jeho činy už přestávaly být klukovskými výstřelky, začínaly být zločiny. Hank dospíval určitě pro káznici a tlupu chlapců strhoval s sebou. Jeho otec byl majitelem krav a Hankovým zaměstnáním bylo obcházeti s mlékem. To mu dalo mnoho příležitostí k darebnostem, které si nedal ujít. Docela dobře jsem věděl, že Hank byl ten umělec, který mi pomaloval dveře. Děsil jsem se Hank Martina. Nyní nesporně byl zvolen vůdcem družiny. Vládl po svém božském právu a stejně po nebeském právu. Chtěje své politice zůstatí věren, musím ho získati pro sebe.

Obyčejně se stává, že „zlí“ hoši jsou prostě dobří hoši, překypující silou nebo svedení s dobré cesty, kteří předstírají, že jsou jiní, než vlastně jsou, a chcete-li je ovládnouti, musíte je přimět k tomu, aby odložili svou masku.

Doufaje, že tomu tak může být i v tomto případě, vzal jsem Hanka stranou a řekl: „Podívej, Hanku, kamarádi tě zvolili Velkým Náčelníkem kmene. Pamatuj, že to není pouze pro dnešek a zítřek a nejbližší dny. Chceme si udržeti kmen po celý rok i déle, doma i venku, jako jakýsi klub, tak dlouho, dokud o něj chlapci budou mít zájem. Máš se stát vůdcem těchto malých chlapců. Doufám, že jsi natolik mužem, abys je nepřivedl do nesnázi.“

Odpověděl: „Nikoli, neprovedu nic takového.“

To byla ovšem jen slova, a možná, že nic více. Nemohl jsem se o jejich závažnosti přesvědčiti. Nicméně jeho matka mi vyprávěla dlouho potom, že to něco znamenalo. Hank nikdy před tím nebyl osloven dospělými jako důležitá osoba; a to se mu zdálo novou a milou zkušeností. Chopil se své nové odpovědnosti díval se jí v tvář jako muž.

O tom jsem se však dověděl v pozdějších letech. Zatím jsme byli hotovi s jeho volbou. Neobyčejně tlustý hoch zaujal můj zrak. Bylo mu zřejmě kolem čtrnácti, avšak vážil asi dvě stě a dvacet liber. Obrátil jsem se k chlapci vedle sebe a tázal se: „Kdo je to.“ Odpověděl: „To je Tom Sewit.“ Myslil jsem si: „Tohle jméno si budu pamatovati s tou osobou, která je nosí.“

Ted' vyzval jsem k jmenování druhého náčelníka. Najednou všichni vykřikli: „Tom Sewit. Tom Sewit.“

Jistě jsme nepotřebovali tlustého chlapce. Potřebovali jsme siláka, i nevšiml jsem si toho, až slabý hlas vedle mne řekl: „Tom Barney.“ Tom Barney nebyl nic zvláštního, ale byl lepší než tlustý hoch - „přístav v bouři“.

Řekl jsem: „Řekl jsi, Tom Barney jest hoch pro toto místo. Kdo jste pro Toma Barneye, ruce vzhůru.“ Pět rukou se zvedlo. „Všichni, kdož jsou pro Toma Sewita.“ Třicet osm rukou se objevilo - celý les. Opatrně jsem je počítal, trochu rozpačitě.

Najednou jsem si povšiml, že jeden hoch zvedá obě ruce. „Tady,“ řekl jsem, „se podvádí.“ Zvrátili jste tuto volbu. Musíme to zkusiti znovu.“

Spustil jsem vřelou řeč pro Toma Barneye, uváděje všechny důvody, které jsem mohl vymyslet pro jeho zvolení, avšak, rozumí se, nemohl jsem zahanbit soupeře, ježto tu seděl. Pak jsem svou vlastní kandidátku dal napřed, abych strhl nerozhodné.

„Ted'“ povídal jsem, „hlasujte poctivě. Všichni, kdo jsou pro Toma Barneye jako druhého náčelníka, ruce vzhůru.“ K mému podivení jen dvě ruce se zvedly - Barneyova a jeho bratra. „Všichni, kdo jste pro Toma Sewita.“ Čtyřicet rukou se nyní objevilo. Nebylo nejmenší pochyby o tom. Velmi nerad jsem oznámil, že Sewit byl zvolen. „Tome Sewite, pojď dopředu a slož slib druhého náčelníka.“ Tom vstoupil vpřed. K mému podivení nebyl vůbec tlustým hochem. Byl to omyl, do něhož jsem upadl náhodou. Sewit byl svalnatý hoch, který se mohl odvážití zápolit s velkým náčelníkem, bylo-li třeba, a docela se hodil na své místo.

Nyní jsme zvolili třetího vůdce a Radu dvanácti. Mezi nimi jsme jednoho zvolili strážcem táborového ohně, jenž jediný zažihá oheň, kronikáře a strážce wampumu (hospodáře). Konečně já jsem se dostal do spolku jako medicinman. Ostatní ovšem byli prostými junáky.

Když byla organizace provedena, dal jsem jim zákoník a ústavu - kterou jsem předtím pečlivě připravil se zkušeným právníkem. Pamatoval jsem v ní na všechny případy, které nejsou obsaženy v zákoníku země. Náš zákon zakazoval vzpouru proti radě, stfelné zbraně v táboře, zakládání divokých ohniček, kouření, pití lihovin, hubení zpěvných ptáčků a veverek, porušení řádu her, míření zbraní na kohokoli; a prohlašoval rytířství, laskavost, odvahu a čest hlavními ctnostmi.

A nyní jsme se shodli na tom, co mělo nabýti dalekosáhlého významu pro chlapce ve vsi, pro mne a tisíce hochů jinde.

Přijali jsme toto heslo: „To nejlepší, co měli nejlepšího Indiáni.“ Cokoli jest malebné, dobré a zdravé v životě Indiánů, toho použití.

Hoši chtěli nositi pera. Řekl jsem: „Zajisté; ale pamatujte, po způsobu Indiánů. Dobrý starý Indián nestál právě o každé péro, které mohl sebrati a strčiti si jej do vlasů. Každé péro bylo uděleno Radou jako ozdoba za nějaký čin. Navrhnou vám sto činů, které každého z vás oprávní k nošení péra.“

Podstatné bylo, že moje stupnice měla být národní a absolutní, nikoli pouze soutěž. Tak přijímaje za své měřítko neškoleného siláka, udílel jsem péro za vše, co obyčejně vyžaduje nejvyššího výkonu, např.: všichni, kdo ujdou čtyři míle za hodinu nebo běží 100 yardů za jedenáct vteřin. Jediné lehké bylo plování.

Ve druhém oboru, v tábornictví, udílel jsem pocty všem, kdo dovedli správně jmenovat dvacet pět stromů, padesát květin, padesát ptáků atd.

Vymyslel jsem hru zvanou „lov daňka“, v níž slaměná napodobenina daňka byla vyhledávána podle stop neb papírků či zrn (později ocelových stopovacích železek na botách) a ostřelována šípy „stíhání nepřátelského zvěda“, „honba na medvěda“, „lov králíka“, „lov kopím na velkého medvěda“, „zkouška bystrozraku a dalekozrakosti“. To vše bylo pečlivě připraveno a úplně strhovalo bezprostřední zájem těchto velmi primitivních mladých osob. S každé stránky toto schéma přinášelo něco zdravého, neboť byla v něm malebnost, učilo chlapce, aby se sami spravovali a dávalo jim určité úkoly, jež mají vykonat, avšak kromě toho nikdy neopomíjelo přirozené slony divochovy, chtivosti - která vždy ovládala jeho mysl. Bylo ho použito jako vnady, popudu a hybné síly, aby tito hoši byli přivedeni na jiné cesty života a myšlení.

Úspěch tohoto schématu daleko překonal moje očekávání. Hrubí a divocí hoši se mohou postavit proti učitelům a vysmát se mínění starších, avšak nemohou zlehčovat veřejné mínění své tlupy, vzdorovat kamarádům, kteří dovedou a mohou udělit po zásluze trest.

Podle těchto směrnic jsme spolu hráli hru, a když přišlo pondělí ráno, místo dvaadvaceti malých vyvrhelů, kteří mě prováděli všemožné rošťáctví, jsem měl dvaadvacet spolehlivých přátel. A mám je ještě všechny - kromě čtyř, kteří složili své kosti ve Francii.

Konec konců se ukázalo, že nebyl z nich ani jeden špatným chlapcem. Všichni se obrátili a dnes jsou dobrými občany. Hank Martin má velkou garáž a autodopravu. Malý darebáček, který zpronevěřil vklady, jest nyní pokladníkem místního sboru celonárodní organizace. Malý patolízal, který donášel klevety a pomluvy je státním návladním města. Tlustý hoch, který nedovedl nic jiného než plovat, jest správcem velkého natěračského závodu v blízkém městě. A chlapec, který ukradl paštilku, jest nyní předsedou obchodního výboru.

Ani jeden nesešel z cesty. Všichni si dobře vedli. Co by bylo stalo, kdybych byl použil násilné - vojenské - metody místo vývojové, vudkrafterské cesty.

Ernest Thompson Seton

Další historie

Celý Setonův život byl zasvěcen přírodě a mládeži. Toto životní určení provází jej již od samého mládí. V Torontu jako čtrnáctiletý chlapec založil r. 1874 klub Robina Hooda, kde se snažil uplatnit své romantické myšlenky v kruhu stejně smýšlející mládeže.

Klub se udržel jen dva roky, ale od té doby množí se literární příspěvky Setonovy do nejrůznějších časopisů a jeho jméno se stává známějším. Seton počíná pracovat s tvrdošíjnou houževnatostí a důsledností. Jeho myšlenky vyhraňují a dostávají pevný tvar. Hledá jen cestu, jak nejpůsobivěji proniknout k mládeži.

Historicky je významný rok 1898, jeho setkání se spisovatelem R. Kiplingem, jenž byl Setonovou myšlenkou práce s mládeží úplně získán. Když se mu Seton svěřil se svými starostmi a obtížemi, doporučil mu, aby šel na mládež románem, poutavě a přesvědčivě napsaným. Tak vznikli DVA DIVOŠI a ROLF ZÁLESÁK.

Po uveřejnění článků v LADIES HOME JOURNAL v květnu 1902 a po vydání SVITKU BŘEZOVÉW KŮRY tvoří se junácké hnutí WOODCRAFT INDIDANS.

Seton začal spolupracovat po ustavení BOY SCOUTS v roce 1908 s generálem Baden-Powelem. Stal se náčelníkem amerických skautů a měl v úmyslu spojit obě hnutí v jedno. Avšak po pěti letech práce a zkušeností poznal, že metody skautingu a vudkraftu se liší. Věnuje se proto od r. 1916 výhradně nově ustavené „WOODCRAFT LEAGUE OF AMERICA“.

Setonův výchovný směr se rozšířil po celém světě. Vyjma velkou Británii nezapustil však nikde tak hluboké kořeny jako v Československu. Základy vudkrafterskému hnutí v našich zemích dal prof. Miloš Seifert (1887 - 1941). Když v roce 1912 zorganizoval DĚTI ŽIVĚNY, myšlenka vudkraftu počala sílit a tak roku 1915 vzniká OBEC PSHLAVCŮ. Po přistoupení slovenských bratří mění se r. 1921 název na ČS. OBEC JUNÁCKÁ, PSHLAVCI - -HORNÍ CHLAPCI, rok na to LIGA LESNÍ MOUDROSTI.

Začíná vycházet ústřední časopis „VATRA“. Dalším vnitřním vývojem ustaluje se hnutí v Ligu československých woodcrafterů, samostatné hnutí, jež respektující plně práci svého zakladatele a světového náčelníka Ernest Thompsona Setona, jde vlastní vývojovou cestou. Dnešní konečný název datuje se od roku 1928.

Ernest Thompson Seton byl čestným náčelníkem LČSW.

Cíle hnutí

Vudkraft se snaží postavit mládeži ideál člověka tělesně silného, důstojného, zdvořilého, ukázněného, radostně pomáhajícího, vyzbrojeného pro nepředvídané okolnosti, moudrého cestami lesa a stykem s lidmi, všestranně vzdělaného a takového

rozhledu, že se může snadno stát odborníkem, kde je ho třeba, a naplněného takovým duchem, který jej činí žádoucím a potřebným dnešku.

Vudkraft rozvíjí harmonicky tělo, mozek, ducha a službu, tj. vědomí závazku vůči společnosti. Snaží se vytvořit člověka všestranně dokonalého, obeznameného s atletikou, studiem přírody, pracemi rukodělnými, tábornictvím, cestováním, znalostí domoviny, životem v přírodě a potřebami společnosti, člověka, který dovede plavat, tančit, zpívat, hrát hry, kreslit, jenž má rád knihy a dovede studovat i vědecky pracovat nebo umí se oddat nějaké tvůrčí umělecké činnosti. Skýtá dnešnímu všednímu lidskému životu naprosto nový myšlenkový obzor, je polnicí, která burcuje z všednosti, evokací, která probouzí imaginaci.

Vudkraft - lední moudrost jest moudrostí života (woodcraft is lifecraft) ; učí nás poznávat tajemství přírody, poznávat se navzájem a těšit se ze společnosti druhého.

Úkolem hnutí jest učiti životu pod širým nebem, neboť jen tam vybudujeme svá těla a upevníme své duše, abychom mohli jít vpřed s vidoucíma očima a „myslící rukou“, abychom poznávali radostné cesty lesa a života, abychom se stali ve všem moudrými pány sebe samých – dívající se životu v tvář, neustupující, připraveni činně se zúčastnit všech úkolů v lidské společnosti, těšící se z každé zkoušky, jež na nás přijde – abychom byli pány silných srdcí v důstojném chrámu těla.

Vudkrafterského programu do jisté míry používá mnoho organizací, zabývajících se výchovou mládeže, studiem přírody, tělovýchovou a zdravotědou a doporučujících život v přírodě, tramping a tábornictví; vudkrafterské hnutí má však hlubší hodnoty a vyšší cíle, které je odlišují od všech ostatních organizací a které dokázaly po čtyřicetileté zkušenosti, že jsou správnou cestou pro chlapce a dívky, muže a ženy. Vudkraft je především hnutím. I zde je patrna hlubší duchovní podstata vudkraftu.

Co je vudkraft

Jeden vynikající vychovatel požádal Setona, aby mu řekl v jedné větě, co je vudkraft. Seton mu odpověděl: „Vudkraft je způsob, jak vytvořit člověka s modrou oblohou v pozadí.“

„Zní to sice pěkně, ale nevystihuje to způsob výchovy.“ Načež Seton pravil: „Znamená to něco v přírodě dělat, o něčem přemýšlet, z něčeho se těšit, něco si pamatovat a stále mít na mysli, že ne učenost, ale **pravé lidství** je nejvyšším účelem výchovy.“

Děti, které jsou největší naší nadějí, nejsou (až na malé výjimky), jak církve shodně tvrdí, špatné od narození, ale jsou často zkaženy špatnou výchovou. Je snazší zakročit v mládí než napravovat zkažené. Je-li střecha dřevá, nepolepujeme papírem strop pokoje. Je-li ulice zatopena vodou z prasklého potrubí, nezachráníme situaci koštětem. Jsme-li moudří, začneme u zdroje zla – spravíme střechu a zavěme uzávěru hydrantu.

Proto vudkraft pracuje především s dětmi a usměrňuje překypující energii a náklonnost ke hře. Nechce hrubě potlačit jejich projevy, ale vésti správnou cestou zděděné pudy, které mají nepřemožitelnou moc a sílu.

Pro tuto cestu výchovy uvádíme kromě zákona těchto devět zásad:

1. Osvěžení pro všechny lidi bez rozdílu pohlaví a stáří.
2. Táborový život. Život v divoké přírodě jako v ideálním prostředí.
3. Samospráva za vedení dospělých jako moudrá stezka mládí.
4. Kouzlo táborového ohně a kruh přátelství kolem něho.
5. Zálesácké zkušenosti, neboť lesní moudrost je nejstarší vědou.
6. Pocty podle stupnice, tj. bez soutěže. Soutěž znamená: „Ať ostatní padnou“, kdežto stupnice znamená: „Povznes se každý sám“.
7. Pocty a dekorování za osobní výkony.
8. Hrdinský ideál, který vždy více povzbudí a než pouhá nauka.
9. Malebnost, romantika a krása ve všem.

Vudkrafterský zákon

Zákon bratrstva velkých

Světlo krásy: Buď čistý ty sám i místo, v němž žiješ. Buď pečlivý o své tělo; je chrámem ducha. Buď ochráncem prostého a přirozeného života, ochraňuj přírodu.

Světlo pravdy: Buď pravdomluvný, dané slovo je svaté. Buď poctivý, falešná hra je zradou. Buď zbožný a měj v úctě zbožnost jiných.

Světlo síly: Buď statečný, statečnost je nejvyšší ctností. Buď mlčenlivý, když staří mluví; i jinak buď skromný. Buď poslušný; poslušnost je přední.

Světlo lásky: Buď laskavý, konej denně nezištnou službu. Buď obětavý, ochotně pomáhej bližnímu. Buď veselý, měj radost ze života a z práce.

Zákon bratrstva malých

Mám poslouchati rodiče, učitele a všechny lidi, kteří to se mnou myslí dobře.

Mám držeti sebe a věci kolem sebe čisté.

Mám vždy jednati poctivě.

Mám pomáhati vždy, kdy se mi naskytne příležitost a nežádati odměnu.

Symbol zákona

Pro malebné znázornění vudkrafterského zákona používáme způsob kresby pískem vžitý u Navahů. Kreslí se na zemi uprostřed sněmovního kruhu, vytvořeného přítomnými členy a nebývá širší jednoho metru. Zákon může být znázorněn pískem, vyložen kaménky, fazolemi nebo složen z polínek dřeva. Každý člen měl by se brzy naučit provádět kresbu pískem bez dlouhých příprav asi takto:

Uprostřed místnosti je nakreslen kruh v průměru 30 až 60 cm. Je-li sněm v místnosti, bývá kruh menší, jestliže je sněm pod širým nebem, je dosti velký, aby pojal oheň, který má být tak velký, aby se nemuselo často přikládati a ne příliš veliký, aby nerušil symbol a nebyl nepříjemný sněmujícím.

Tento oheň je symbolem Velkého Ducha.

Z kruhu vedou čtyři cesty. Tato ramena jsou čtyři stezky, po kterých musí muž nebo žena putovati, aby dosáhli pravého lidství.

Jmenují se:

Cesta Ducha

Cesta Těla

Cesta Mysli

Cesta Služby

Jsou zakresleny vždy na témže místě v témže pořadí. Malba pískem je vždy vykreslena tak, že náčelník sedí v ose úhlu mezi prvním a čtvrtým ramenem zákona, tj. Cesta Ducha je bližší pravé straně náčelníka, Cesta Těla na vzdálenější pravé straně, Cesta Služby na bližší levé a Cesta Mysli na vzdálenější levé straně.

Na konci každého z těchto ramen je určité světlo zákona, ke kterému stezka vede. Cesta Ducha vede k Světlu Síly, Cesta Těla k Světlu Krávy, Cesta Mysli k Světlu Pravdy a Cesta Služby k Světlu Lásky.

U každého z těchto světél jsou tři zákony, tvořící v celku 12 zákonů Vudkraftu.

Znak Vudkraftu

Znakem vudkrafterského hnutí je starý symbol severoamerických Indiánů, který se skládá z kulatého bílého štítu a modrých rohů.

Bílý štít představuje vudkrafterské ideály tak čisté a jasné jako je bílá barva štítu.

Modré rohy jsou určeny k obraně těchto ideálů, jsou znakem odvahy, mužnosti a bojovnosti. Jejich modrá barva je znamením hesla

Modrá obloha

která se klene nade všemi lidmi bez rozdílu povolání, národnosti, rasy a vyznání.

Pozdrav

K pozdravu zdviháme pravou ruku do výše hlavy. Při tom jsou prsty, kromě malíku a palce ohnuty do dlaně.

Zřízení

Základem vudkrafterské organizace je kmenové zřízení. Největším jeho kladem je samospráva, a to již rodů (kdysi družin), jeho nejmenších organizačních celků.

Samospráva zaručuje organizaci naprostou svobodu. Předně všichni vyšší volení činovníci jsou odpovědní celku, dostávají se tedy ke své činnosti podle svých zásluh a schopností a jsou též krve jako ostatní. Za druhé, každá skupina, byť sebemenší, má právo na svůj vlastní ráz a svůj způsob života.

V kmenech a rodech pracují chlapci i dívky, muži i ženy. Starší i mladší mohou pracovat společně, ale neshledáváme psychologicky správným, aby v jednom rodě byli ve věku od 12 do 18 let hoši i dívky.

Pro praktickou potřebu rozdělujeme členy na Bratrstvo malých od 4 do 12 let a Bratrstvo velkých, němž jsou chlapci od 12 do 18 let, dívky od 12 do 18 let a dospělí (muži i ženy) od 18 let.

Jak se státi členem LČSW

Členem LČSW se může státi každý, kdo splní tyto požadavky:

1. Vyhledá vudkrafterský kmen v místě, kde bydlí, a není-li tam, přihlásí se jednateli v ústředí Ligy čs. vudkraftu.
2. Bedlivě si přečte Svitek březové kůry, aby poznal ideu vudkraftu.
3. Naučí se dobře vudkrafterskému zákonu a upřímně se bude snažiti dle něho žíti.
4. Projde Zaslavovací stezkou vudkraftu.
5. Dokáže, že rozumí úměrně svému věku myšlence vudkraftu.

Poté podá členskou přihlášku (podepsanou rodiči, je-li mladší 14 let) a zaplatí členský příspěvek.

Po nejméně třech měsících čekací doby a po splnění těchto požadavků bývá obyčejně nový člen přijat do kruhu vudkraftu a dostane legitimaci mimořádného člena Ligy; čekací lhůta nesmí býti delší jednoho roku. Dosáhli-li člen 18 let a získal hodnost Junáka, dostane legitimaci řádného člena. Obě legitimace opravňují nositi odznak hnutí.

Sdružování

Člen hnutí, který žije v místě, kde není žádný kmen, nazývá se **stráž vudkraftu**.

Rod.

Rod je skupina tří až deseti členů blízkých si věkem a zájmy. Jsou to věrní kamarádi, kteří žijí svůj junácký život zcela samostatně, mají samosprávu, a proto tím radostněji a s nadšením stoupají po stezce vudkraftu.

Rody si volí náčelníka ze svého středu.

Rozroste-li se rod do té míry, že je nutno vytvořit rod druhý, nebo najde-li se v jednom místě tolik zájemců o vudkraft, že může být založen další rod, vzniká kmen.

Kmen

Kmen je základní organizační jednotkou LČSW; může mít nejvíce 60 členů.

V kmenech může být dítě i kmet. Největší význam má kmenová výchova pro hochy a dívky, tedy pro věk, kdy se člověku otevírá duchovní zrak. Dítě se v kmenech připravuje pro život, chlapec jej poznává, jinoch se v něm cvičí, muž jej prožívá a kment předává mladým své zkušenosti a vzpomínky.

Kmeny jsou většinou rozděleny podle věku, někdy však i podle zájmu.

Kmen může sdružovat několik rodů, příslušníků všech věkových skupin a obojího pohlaví.; zásadou však je, že nesměšujeme chlapce a dívky ve věku od 12 do 18 let v rodech. Koedukaci v tomto věku neschvalujeme.

Nejsou-li zakládající ještě členy LČSW, nechť se snaží co nejdříve vyhovět požadavkům členství.

Kmen si zvolí jméno, indiánská, historická nebo slovanská – podle zájmu – a určí si **totem**. Pak se členové rozdělí podle potřeby nejméně do dvou rodů, které si v čelo zvolí rodové náčelníky.

Všichni členové kmene si poté zvolí kmenového náčelníka. U příslušníků Bratrstva malých (dětí do 12 let) nechť je náčelníkem muž nebo žena starší 18 let. U ostatních bývá náčelníkem nejstarší nebo nejschopnější.

Kmenový náčelník potom zašle do ústředí LČSW žádost o vystavení zakládající listiny. Na počátku každého roku musí posílat seznam členů a činovníků k další registraci.

Žádost o vystavení zakládající kmenové (rodové) listiny

„Založili jsme kmen (rod) OMAHA (příklad) s totemem stojícího muže a žádáme ústředí LČSW o vystavení kmenové (rodové) listiny.“

Já, N.N., náčelník kmene (rodu) se budu upřímně a poctivě snažiti zachovávat vudkrafterské zákony, poslouchat rozhodnutí náčelníka LČSW a čestně pracovat v kmenech a pro kmen (rod).

My členové kmene (rodu) budeme poslouchat náčelníka a sněm kmene (rodu) ve všech věcech kmene (rodu) a dopustíme-li se chyby, staneme před sněmem, bude-li to žádáno a podrobíme se mužně a bez reptání jeho rozhodnutí.“

Datum a podpisy všech členů s uvedením funkcí.

Část z přihlášky prohlášení učiněná náčelníkem a členy kmene (rodu) (Já, N.N., náčelník atd.) se zapisuje po každém výročním sněmu po volbách do kroniky s podpisy všech členů.

Při založení kmene mají si členové kmene vypracovat kmenové desky, obsahující řád a stanovy kmene a případně je přiložit k žádosti o vystavení kmenové listiny.

Kmenová listina vystavená ústředím potvrzuje členství kmene v LČSW, opravňuje kmen k zasílání získaných orlích per Výboru pro pocty k schválení (podle Svitku březové kůry – knihy orlích per) a k užívání znaku hnutí (např. na razítku nebo totemu).

Členové kmene

Řádným členem kmene je ten, kdo vyhověl požadavkům vudkraftera, byl přijat do kmene a účastní se všech podniků kmene.

Nováčkem je každý, kdo navštěvuje kmenové schůzky a výlety, ale nebyl dosud přijat. Nemá žádného kmenového práva a jeho povinností je mlčet a mít vidoucí oči a slyšící uši. Nováčka navrhuje pro přijetí do kmene a tím i do Ligy většinou náčelník rodu, ke kterému byl přidělen, neboť ten jej mohl nejlépe poznati.

O přijetí nového člena hlasuje sněm kmene.

Kmenový sněm

Sněm s kmenovým náčelníkem je nejvyšším rozhodujícím činitelem kmene. Je shromážděním řádných členů, příp. nově přijímaných a někdy též pozvaných hostů.

Sněm hlasuje o všech důležitých ustanoveních a činech kmene, volí jednou za rok náčelníka a kmenovou radu. Volba je tajná a hlasuje se bílými a černými kupičkami

nebo fazolemi. Většinou bílých (při přítomnosti alespoň polovičního počtu členů kmene) bývá navržený náčelník a kmenová rada zvolena.

Sněm udílí orlí pera a jiné pocty a hodnosti schválené Výborem pro pocty. Ročně má každý kmen konati alespoň čtyři sněmy.: jarní, letní podzimní a zimní, z nichž jeden je výroční.

Na sněmu má právo hovořiti a hlasovati jen řádný člen kmene, když mu náčelník udělil slovo.

Kmenová rada

Kmenová rada bývá obvykle u většího kmene, ale může býti i u toho nejmenšího, jestliže několik funkcí zastává jeden člen. Kmenová rada je poradním sborem náčelníka a zároveň výkonným orgánem vůle kmene. Skládá se z: kmenového náčelníka, strážce totemu, ohnivce (medicinmana), rodových náčelníků, písmáka, hospodáře (strážce wampumu). Bývá zvykem, že rodový náčelník zastává obvykle ještě některou z jmenovaných funkcí, případně i více funkcí.

Kmenová rada řídí kmenový život, rozhoduje o administrativních věcech kmene, zasílá žádaná orlí pera Výboru pro pocty apod.

Kmenový náčelník

Týká se též náčelníka rodu.

Všechen zdar kmenového neb rodového života záleží v tom, jaký je náčelník, je-li schopný, má-li dost obratnosti, vynalézavosti a vážnosti pro povinnost, kterou vzal na sebe. Jen svou osobností stává se někdo dobrým junáckým vůdcem, autorita je zde zcela přirozeným důsledkem jeho mravní síly, lásky a úcty, kterou členové kmene k němu mají. Nestačí, aby byl jen dobrým člověkem. Musí být mimo to i dobrým junákem, „něco musí dovést“. Jako vůdce musí mít dost vynalézavosti, podnikavosti, schopnosti rychlého rozhodování a jednání a hlavně hodně zkušeností ze života v přírodě a v různých praktických dovednostech. Náčelník – pedagog nemůže čerpat své dovednosti jen z knih a býti jen teoretikem, neboť ve vudkraftu mluví činy a činy získávají.

Ovšem náčelník nemůže znáti všechno. Často se mnozí obávají ujmouti se vedení, domnívajíce se, že nemají dosti zkušeností; někdy stačí jen upřímný zájem a zdaří se strhnouti skupinku ku práci.

Jaká je práce náčelníka?

Je zodpovědný za plnění junáckého programu, jak jej vudkraft předkládá. Proto nabádá k práci, radí a předchází především vlastní činností, vymýšlí společné podniky, zavádí svou skupinu do přírody, pořádá hry, besedy a slavnosti. Dbá, aby se

členové scházeli alespoň jednou týdně. Pokud může, všeho se sám zúčastní, nemůže-li, pověří někoho, aby jej zastupoval.

Záleží na vůdci, jak vyzbrojí vudkraftera na cestu životem.

Kmenový ohnivec (strážce ohně)

Je strážcem duchovního života a práva v kmeni. Je náčelníkovým poradcem a ochráncem každého člena. On jediný smí se dotýkati sněmovního ohně, který zažihá třením dřev aneb z Věčného ohně. Bez jeho svolení nesmí nikdo choditi sněmovním kruhem. Bdí nad tím, aby příroda neutrpěla pobytem junáků. Jako plamen táborového ohně je jasný a čistý, tak i ohnivec jest strážcem čistoty v táboře a v životě kmene vůbec, a to i pokud se týče řečí i činů junáků. Jako plamen zahřívá, má i on rozněcovati nadšení a zápal pro ideu vudkraftu ve svém kmeni.

Ohnivcem může být jen junák nebo junák vyšší hodnosti, musí být starší 18 let, musí znát historii prvního ohně, misí umět rozdělat oheň třením dřev a musí umět učiti zákonu. Má to být v zásadě starší muž nebo žena s bohatými životními zkušenostmi.

Není-li nikdo této funkce hoden, zastává ji náčelník.

Kmenový písmák

Má míti umělecké vlohy a tak být strážcem všeho uměleckého snažení kmene, aby zde kvetlo umění lesa a každý junák dbal o zkrášlení sebe i svého prostředí. Jest vypravěčem a „rozpřede vřeten“ při zábavě.

Vede všechny písemnosti kmene, tj. píše kmenovou kroniku, dělá záznamy o schůzkách kmenové rady, zapisuje, kolik kdo orlích per získal, a kterými zkouškami zasvěcovací stopy prošel. Vede též písemný styk s ústředím, případně s jinými kmeny.

Kmenový hospodář

Kmenový hospodář opatruje kmenový majetek, vybírá příspěvky a udržuje finální styk s ústředím LČSW.

Vede inventář, jest ale i strážcem pořádku v kmeni, dbá na přesnost a dochvilnost ve všem jednání a má na starosti pohostinství v táboře.

Kromě toho mívá kmen svého lékaře, hlasatele, posla apod. Jedna osoba může zastávati více funkcí (tak bývá obvykle náčelník též strážcem totemu).

Činovníci kmene jsou voleni na jedno volební období.

Členové rady jsou také ti, kteří dosáhli hodnosti bojovníka nebo vyšší.

Život v kmenech

Život v kmenech je radostným sebevzděláním. Sebevzdělání je vudkrafterovi potřebou zásadní – ale jeho sebevzdělání nesmí být pasivní, jak známe ze škol. Vudkrafter musí dokázat mnohem více než se ve školách požaduje, musí se především naučit „žít“, neboť umět žít je největším uměním ze všech.

Bylo by chybou, kdyby se členové ve kmenech scházeli jednou za týden nebo za 14 dní, pobavili se a pak se zase rozešli a mezi tím nic nedělali. Právě v normálním všedním, každodenním životě má vudkrafter pole své činnosti, cestu k svému nejvyššímu cíli.

Jednoho je třeba se vyvarovat v junáckém životě: bezúčelného schůzování, napodobování lidí v jejich spolkaření a zábavách. Pamatujte, že nejlepším prostředím pro junáky je volná příroda.

Vaše zábava nemá být koupena penězi. Obstarejte si ji sami. Vudkrafter vám řekne, jak.

Vaše zábava musí mít patřičnou důstojnost. Nikdo nesmí být dotčen na těle, na duchu nebo na majetku.

Nejlepší zábava je ta, jež vzbuzuje představivost.

Tělesné hry jsou dobré a mají význam, ale touha po nich mizívá s mládím každého, radost z kouzla říše představ přibývá s požítkem z ní.

Vudkrafter není sentimentální a romantická věc – převádí romantiku a ideály do koloběhu všedního života.

Každý vedoucí kmene má právo vésti program svým způsobem, jeho cesta však musí být vedena těmito směnicemi:

1. **Výchova charakteru.** Vudkrafter je školou lidskosti; je především potřeba vychovat správné hochy a dívky, muže a ženy, kteří mají jasné hlavy a dobrá srdce.
2. **Výchova těla.** Pěstujte ve kmenech dobrou tělovýchovu, sporty, atletiku pro své zdraví a pro krásu svého těla.
3. **Chodte do přírody a učte se v ní žít,** pořádejte časté výlety a vycházky.
4. **Studujte přírodu,** neboť studium přírody je branou k vyššímu pojetí života.
5. **Každoročně uspořádejte tábor ve volné přírodě a dbejte,** abyste neporušili její původní ráz.
6. **Procházejte zasněženou stezkou a věnujte svou činnost získávání poct a orlích per** podle „Knihy orlích per.“
7. **Věnujte se rukodělným pracem.**
8. **Učte se každé dobré věci a hlavně prakticky se snažte přispívat lidem.** Mějte na mysli vždy službu lidem.

9. **Věnujte se umění a tvořte hlavně sami, původně.**

10. **Hodně zpívejte,** zvláště národní písně. Tančete lidové tance, naše i cizí.

11. **Pořádejte hodně besed a věnujte se hrám.** „Umět si hrát, o to jde, v tom je veliká moudrost“, říká Masaryk.

12. **Stůj co stůj zachovejte v kmenech přátelství a kamarádství.**

Zasvěcovací stezka

Každý, kdo chce být počítán do kruhu vudkrafterů, musí projít zasvěcovací stezkou, aby dokázal „jakého je jádra“ a jak je vyzbrojen proti životním nesnázím. Kdo dovede projít celou zasvěcovací stezkou, dovede plouti i v dravém proudu života.

Pro bratrstvo velkých

1. **Stopa mlčení.** Otázal-li se kdo Indiána, co jest mlčení, odvětil: „Je to velké tajemství a mlčení je jeho hlasem.“ A otázal-li se kdo, jaké je ovoce mlčení, odpověděl: „Pravá statečnost, vytrvalost, trpělivost, důstojnost a uctivost.“

Chce-li se někdo stát vudkrafterem a neumí mlčet, nesmí nejméně šest hodin za sebou promluvit jediného slova v kruhu svých druhů.

2. **Stopa laskavosti.** Svět trpí, protože mu chybí láska. Junák je bratrem každému člověku dobré vůle. Kdo nedovede být laskavý, musí se o to pokusit po dobu stanovenou náčelníkem.

3. **Stopa poslušnosti.** Poslušnost je podmínkou společného života. Je znakem síly, ukázněnosti a smyslu pro pořádek. Určí ji náčelník.

4. **Stopa myslící ruky.** Je dnes mnoho lidí, kteří mají hlavy nacpané vědomostmi, ale nedovedou si ořezat pořádně tužku nebo vyrobit si nějaký užitečný předmět vlastníma rukama. Vudkrafter musí prokázat, že má „myslící ruku“, že dovede udělat něco praktického nebo umělecky krásného.

5. **Stopa dobrého táborníka.** Naše cesta vede lesem. Umět žít v přírodě tak, aby se tam choval jako v kostele, ale přece se cítil jako doma, je jedním z hlavních požadavků. Stopu dobrého táborníka našel ten, kdo tábořil alespoň 7 nocí pod stanem a putoval po tři dny neznámou krajinou, vždy spal venku a jídlo si nosil s sebou.

6. **Stopa svědomitosti.** Na svědomitosti spočívá celý úspěch vudkrafterské výchovy. Svědomitost je důkazem junáckova charakteru a cti. Kdo po určený čas svědomitě konal nějakou mimořádnou, náčelníkem určenou práci nebo povinnost, prošel stopu svědomitosti.

7. **Stopa odříkání.** Pro člověka je nutno naučit se ovládat svoji vůli. Tím převychovává sebe sama. To jest „smyslem stoupání na horu“. Pro chlapce a děvčata hodí se např. odříci si poctivě nějakou hmotnou příjemnou věc, která není nutná.

8. **Tabu.** Tabu je vše, co škodí zdraví, porušuje zákon krásy, pravdy, síly a lásky: kouření, alkoholismus, nestřídmost, krádež, neupřímnost, zrada, pohlavní nestřídmost. Nováček učiní předsevzetí zachovávat tabu po celý život.

9. **Stopa lásky k přírodě.** Vysadí alespoň 5 stromů (nebo keřů) v přírodě a pečuje o ně než se ujmou. Popř. zaseje semena léčivých bylin a pečuje o ně, aby se ujala. Nebo se stará 3 měsíce o krmítka v zimě.

10. **Stopa opálené kůže.** Kolik lidí ve městě trpí nedostatkem vzduchu a slunce. Junák je také většinou nucen žít v tomto ne příliš zdravém prostředí, dovede si však pomoci. Všechny své volné chvíle věnuje rekreaci ve volné přírodě a pěstování dobrých sportů. Získává tím zdravé tělo, jasnou mysl, opálenou kůži a poznává tak radostnou stopu zasvěcovací stezky.

11. **Stopa osamělého táborníka.** Odejdí do lesa po západu slunce z dohledu a doslechu tábora nebo nějakého lidského příbytku. Vezmi pokrývky, sekeru, sirky, atd., a zařídí se pohodlně na noc., navraceje se až po východu slunce.

Pro bratrstvo malých

1. Vstávej celý týden včas, aniž bys byl buzen více jak jednou.
2. Po dva měsíce nesmíš přijít pozdě do školy.
3. Po celý den měj ruce a obličej umyty ke každému jídlu a když jdeš do školy.
4. Uklízej nádobí po každém jídlu celý týden.
5. Dokaž neplakat a nerozzlobit rodiče, sourozence a představené po celý týden.
6. Po jeden týden zachovávej svůj koutek se všemi věcmi v naprostém pořádku.
7. Jeden měsíc chod' poctivě do školy a dělej poctivě všechny svěřené úkoly.

Stopami zasvěcovací stezka musí projít každý vudkrafter. V kmenech a družinách se těmito stopami prochází na schůzkách a tvoří tak součást programu. Je samozřejmé, že tyto stopy nemají nic společného se zkouškami ve školách. Je to vše radostná hra, plná vzrušení a malých dobrodružství, která však v sobě skrývá cenné poklady. Nováček nemusí projít všemi stopami. Je-li od přírody laskavý, mlčenlivý, prohlásí náčelník, že tyto stopy považuje u něho za vykonané a udělí mu ty, které postihují jeho nedostatky, kde bude musit ukázat, že je opravdu hoden být počítán k vudkrafterským hrdinům. Stezka je skončena, až uzná náčelník s kmenovou radou za dobré.

Pocty a hodnosti

Pocty a hodnosti, které Seton v kmenovém zřízení zavedl, nejsou odměnou za vykonané činy, ale uznáním těchto činů. Člověk nalézá ve svých činech vnitřní

uspokojení, ale přes to potřebuje spravedlivého uznání. Proto jsou zavedeny tyto pocty a hodnosti za různé činy, obsažené v „Knize orlích per“.

Hodnosti bratrstva malých

Stopař. Tohoto stupně může dosáhnouti hoch, který není starší dvanácti let a získal 4 pocty, jež nemusí být rozděleny podle světél.

Lovec. Lovcem se může nazývat ten, který nedosáhl dvanácti let a získal 8 poct, jež nemusí být rozděleny podle světél.

Hodnosti bratrstva malých uděluje náčelník kmene nebo rodu. Strážím je uděluje výbor pro pocty.

Hodnosti Bratrstva velkých

O udělení hodnosti rozhoduje Výbor pro pocty, když před tím náčelník kmene pro někoho hodnost žádal. Sám pro sebe si nikdo hodnosti žádat nemůže. Všechny tyto hodnosti se udělují na sněmu slavnostně podle kmenových zvyklostí. Všechny hodnosti se získávají postupně za sebou, takže např. hodnost Bojovníka může získat jen ten, kdo již má hodnost Junáka.

1. **Junák.** Je to člověk, který našel cestu vudkraftu. Junáka dostane ten, kdo získal z každého světla tři pocty a je alespoň 1 rok členem Ligy a je 14 stár.

2. **Bojovník (Sagamor).** Bojovníkem se stane ten, kdo je starší 16 let, získal z každého světla 6 poct a 2 mistrovství.

Velký bojovník. 6 velkých poct z každého světla a 2 mistrovství, jako u bojovníka.

3. **Orlí Bojovník.** 36 poct a tři mistrovství.

Velký Orlí Bojovník. 36 velkých poct a uvedená mistrovství u Orlího Bojovníka.

4. **Sachem.** 48 poct z každého světla, 12 z každého světla a 4 mistrovství.

Velký Sachem. 48 velkých poct, 12 z každého světla a mistrovství uvedená u Sachema.

5. **Orlí sachem.** 72 poct, 18 z každého světla, a 5 mistrovství.

Velký Orlí Sachem. 72 velkých poct, 18 z každého světla, a 5 mistrovství.

6. **Sachem Ipawa.** 100 poct, 25 z každého světla a 6 mistrovství.

Velký Sachem Ipawa. 100 velkých poct, 25 z každého světla a 6 mistrovství.

7. **Orlí Sachem Ipawa.** 200 poct, 50 z každého světla a 10 mistrovství.

Velký Orlí Sachem Ipawa. 200 velkých poct a 10 mistrovství.

Táborové pocty

Na táborech uděluje táborová rada vždy na období jednoho týdne:

Poctu dobrého vudkraftera (v táboře).

Poctu čistoty.

Lesní jména a přezdívky

V kmenovém životě, hlavně na táborech a v přírodě užíváme místo jmen občanských jména lesní. Nový člen, který přichází do vudkrafterského hnutí, bývá obvykle přijat po třech až šesti měsících, tedy po době, kdy ho jeho přátelé mohli poněkud poznat. Podle některé význačnější vlastnosti, záliby nebo nějaké příhody dostává pak **přezdívku**, jako např. Zrzek, Datel, Bobr, Sova, Pirát, Grizzly, Lesan, Kim, Kazan, Maugli a pod.

Když má být někomu udělena přezdívka, náčelník napíše občanské jméno na jeden kousek březové kůry a přezdívku na druhý. Na sněmu nebo slavnostním pow-wow (poradě), hodí náčelník pásek březové kůry s občanským jménem a udělí bratrovi jméno nové. Člen si pak sám zvolí osobní znak, kterého bude užívat. Za dlouhodobou činnost v LČSW a ve vudkrafterském hnutí může Výbor pro pocty udělit zasloužilému členu, který dosáhl aspoň hodnosti Junácké, **lesní jméno**.

Kroj

Každý nechť se řídí při volbě svého ošacení zásadami účelnosti a hygieny.

Dobře víme, že krojem se nedá propagovat moudrost. Ale kroj a vůbec jakákoliv věc formální věc může dovršovat soulad rázovitost života.

Po dlouholetých zkušenostech dospěli jsme k nejvhodnějšímu řešení vudkrafterského kroje. Zvolili jsme dva druhy kroje. Jeden, který nosíme na schůzky a výlety apod., nazýváme „Junácký“, a druhý, který se svou originalitou hodí jen do vudkrafterských táborů - tj. kroj táborový.

Je pravdou, že každý si nebude moci opatřit vše, o čem je zde psáno najednou, ale každý hoch má pro turistiku vhodné kalhoty a za čas si může našetřit na vudkrafterskou halenu i jiné potřeby.

Je starostí každého náčelníka, aby členové jeho kmene měli kroj a aby se vhodným způsobem opatřily nutné věci i těm, kteří nemají dosti prostředků. (Dělá-li se něco hromadně, vždy to přijde laciněji.)

Junácký kroj

V létě nosí muži i ženy olivově zelenou halenu, která má tyto součásti:

1. Otevřený apačský límeček.

2. Šněrování.

3. Na levé straně prsou emailový znak hnutí v červeném čtverci o straně 2,5 cm, postaveném na roh.

4. Na levé paži může se nosit odznak nejvýše dosažené hodnosti aneb znak kmene.

K přepásání se užívá pleteného nebo koženého opasku.

Muži nosí kalhoty krátké, dlouhé nebo pumpky barvy a kvality podle možností, ženy zelené zvonové nebo kalhotové sukně.

Vudkrafterský táborový řád.

Tábor vede náčelník a táborovou radou.

Náčelník již dlouho před táboření vše promyslí a seznámí se s tábořištěm. Projedná vše, co je třeba (vyjedná tábořiště a majitelem pozemku, postará se o povolení bráti dřevo z lesa, ohlásí tábor příslušnému úřadu a zařídí vše pro odjezd z města a příjezd na tábořiště). Sestaví táborový pořad, stanoví rozvrh prací a dbá jeho dodržování.

Zastupuje tábor a všechny jeho členy. Jestliže se vzdálí z tábora, určí svého zástupce z táborové rady.

Táborová rada je tvořena ohnivcem, Strážcem totemu a hospodářem. Náčelník svolává táborovou radu a vede její jednání. Ve smíšeném táboře budiž v táborové radě zástupkyně žen. Může být přibrán ještě jeden zkušený táborník. Počet členů at' však nepřesahuje pět. Táborová rada se seje již ve městě. V táboře se schází, jak to vyžaduje chod tábora. Táborová rada rozhoduje o účasti na táboře. Je soudem v táboře. Rozhodnutí táborové rady pronáší náčelník. Musí být plněna všemi táborníky.

Ohnivec zažehne první oheň v táboře třením dřev. Každého dne promluví k táborníkům při ranním pow-wow. Je hlasatelem. Všichni jdou za hlasem jeho tamtamu nebo jeho voláním. Zpívá píseň večerní a ranní

Strážce totemu má na starosti totemový kůl s totemovou deskou, jest jeho ochráncem a udržuje tradici totemu. Vykládá a uvádí v život obřady kmene.

Hospodář je zkušeným kuchařem. Opatruje zásobárnu, zásoby a společně nádobí, kuchyni. Má na starosti táborové účetnictví.

Táborníci, zachovávejte dobré zvyky táboření, chcete-li se vrátit z tábora zdraví, silni a moudří cestami lesa.

Žijte všichni ve společném táboře za stejných podmínek, povinností a práv.

Neposkrvňujte krajinu, v níž táboříte. Starejte se, aby její krása byla zachována.

Pamatujte, že při odchodu musíte uvést tábořiště do stavu lepšího, než v jakém jste jej našli.

Zvykejte moudře své tělo styku s živly, sluncem, vodou a větrem.

Svůj stan, lože, potřeby a celý tábor udržujte v bezvadné čistotě a pořádku.

Plňte všechny povinnosti, jež vám ukládá táborový život ústy náčelníka.

Pozdravte slunce každý den, když vstanete, a pak ostatní táborníky.

Pozdravte každého, koho potkáte na osamělém místě.

K domorodcům se chovejte přátelsky.

Popřejte dobré noci, když se odeberáte na lože.

Nespěte více než 8 hodin denně (to se netýká dětí do 12 let, ty potřebují ze zdravotních důvodů spánku co nejvíce).

Zachovejte naprostý klid v době od večerní písně do písně ranní. Vstanete-li dříve než ostatní, chovejte se tak, abyste nerušili jejich spánek.

Týpí a stany stavte vchodem k vycházejícímu slunci.

Upravte lože zálesáckým způsobem, tj. podle možnosti z čačiny (chvojí), kterou berte jen z poražených stromů.

Veďte s sebou z města pokud možno málo potřeb. Nešetřete však na dobré výstroji a výzbroji. Veďte nejlepší, již si můžete opatřit.

Starejte se, abyste své věci měli stále všechny v pořádku a srovnány u svého lože.

Věci nalezené v táboře jsou majetkem celku. Musíte je vykoupit, pakliže patříly vám.

Zatleskejte, než vkročíte do cizího týpí a vkročte jen se svolením majitele.

Mějte vždy dostatek paliva v týpí. Nikdy však neštípejte uvnitř dříví.

Ve smíšeném táboře kromě náčelníka a táborového lékaře nesmí nikdo vkročit do týpí nebo stanu žen.

Vztyčte stan, do kterého nesmí vkročit žádná žena.

Vyhledejte opodál tábora poradní skálu či jiné osamělé místo v divočině, abyste slyšeli slova ohnivce a radili se.

Utvořte sněmovní kruh opodál tábora.

Nevstupujte nikdo bez vyzvání dovnitř sněmovního kruhu, kromě ohnivce a náčelníka.

Při delším období tábor zahajte sněmem a sněmem skončete.

Každý může zasahovat do táborového života. Své rady a stížnosti sdělte přímo náčelníkovi.

Nesouhlasíte-li s některým rozhodnutím náčelníka či táborové rady, požádejte náčelníka o rozmluvu o samotě a řekněte mu vše přímo do očí.

Každé vzdání se z tábora oznamte náčelníkovi. Neb jeho zástupci s udáním, kam jdete a kdy se vrátíte.

Delší výpravu oznamte předem.

Besedujte, zpívejte písně při ohni, učte se tancům.

Zřídte místo, kde mohou všichni jísti.

Postavte dobrou kuchyni mimo táborový kruh.

Postavte zásobárnu. Jedině zde je místo pro zásoby potravin a nádobí. Nechovejte potraviny v týpí, leč byly-li vám svěřeny hospodářem.

Zásoby potravin jsou společné. Soukromé zásoby nejsou dovoleny. Máte-li hlad, přihlaste se u hospodáře.

Všechnu potravu, jež přinesete z města nebo naleznete v lese nebo získáte od domorodců, odevzdejte hospodáři.

Dodržujte úzkostlivě denní pořad, zvláště dobu jídla, jestliže jste v táboře po celý den a mimořádné úkoly vám nebrání.

Jezte nejvýše třikrát denně. (Netýká se dětí do 12 let.)

Každý vařte jeden den pro všechny.

Přišla-li na tebe řada, chlapče, abys vařil, pamatuj:

Jsi denním kuchařem. Jsi hlídkou tábora, nesmíš opustit tábor po celý den.

Nezúčastníš se denního pořadu mimo pow-wow. Zodpovíáš za to, že jídlo bude podáváno přesně ve stanovený čas. Vař, jak nejlépe umíš.

Říd se těmito pravidly: přesvědč se, že budeš mít po celý den dosti paliva pro kuchyň. Zvlášť si připrav dříví k uvaření snídaně a uschovej na suchém místě. Večer před nastoupením služby v kuchyni převezmeš umyté nádobí od kuchaře, který ten den vařil, a zásoby od hospodáře. Vstaň o půl hodiny dříve než ostatní a dej se rychle do práce. Pak vzbud' ohnivce. Začínaj vařit o hodinu dříve než myslíš, co je nutno. Vaříš-li složité jídlo, nebo pro větší množství táborníků, vyžádej si předem pomocníka. Večer předej ohniště, kuchyni, umyté nádobí, zásobu dřeva, vše bezvadně v čistotě a pořádku, kuchaři následujícího dne a hospodáři.

Jíst se začne, až všichni jsou shromážděni. Náčelník zahajuje první sousto a ostatní se přidají.

Umyjte ihned po jídle své misky a uložte je na místo. Kuchař nesmí rozdělit jídlo do špinavého nádobí.

Nechutná-li vám, nedávejte to příliš znáti, nevíte, jaké vy uvaříte jídlo.

Vykopejte po směru větru a toku vody odpadkovou jámu.

Pamatujte zbytky jídla na své malé bratříčky.

Určete místo, kde se budete mýti, kde koupati, kde umývati nádobí.

Koupejte se každý den ve volné přírodě.

Zřídte parní lázeň a používejte ji jednou za 7 dní.

Zřídte chráněné místo pro zásobu dřeva a připravte špalek na štípání. Pouze zde pracujte se dřevem.

Mějte stálou zásobu suchého paliva nejméně na dva dny dopředu.

Postavte tyče neb napněte provazy na slunném vzdušném místě pro větrání příkrývek. Větrejte pokrývky v poledne za suchých dní.

Vykopejte na vhodném místě po směru větru a toku vody latrínu, kterou zasypávejte popelem, hlínou či pískem. Určete nenápadné znamení, zda je volno. Ve smíšeném táboře postavte latríny dvě.

Hřebíku a drátu užívejte pokud možno nejméně nebo vůbec ne.

Určete muže v táboře, který pečuje o společné náradí, sekery, pily, lopaty, krumpáče.

Nakládej s věcmi společnými a půjčenými lépe než s vlastními.

Dbejte, aby byla všechny nástroje večer uklizeny.

Určete muže v táboře, který rozumí léčení a ošetřování ran. Necht' pečuje o táborovou lékárnu.

Přijde-li do tábora cizinec, pozdravte jej, zeptejte se na jeho přání a odveďte k náčelníkovi.

Přijdete-li do cizího tábora, vyhledejte napřed náčelníka a řekněte, co si přejete.

Vyprovod'te z tábora cizince, kteří nepokládají za vhodné, aby se představili a promluvili s náčelníkem.

Bud'te pohostinní. Poskytněte potravu a přístřeší hostům.

Jestliže jste v cizím táboře, je na vás, abyste zachovávali jeho řád a zvyky a ne vlastní.

Určete jeden den pro návštěvy příbuzných a známých a těmto ho oznamte. Požádejte své příbuzné a známé, aby vám popřáli výhody jejich nepřítomnosti tak, jako vy jim poskytujete jim.

Jestliže je vám těžké zachovávat pravidla a zvyklosti, oznamte to náčelníkovi a odejděte z tábora.

Organizace vudkrafterských táborů

Jsou čtyři typy táborů, které se zásadně nemísí. Tábor rodinný, chlapecký nebo dívčí, junácký a bojovnícký. Tábory se pořádají na tábořištích, která jsou k dispozici.

Tábory mohou být též putovní (mimo tábor rodinný). Táborové období nejlépe týden, nejlépe 14 dní až měsíc. Nejvhodnější počet se pohybuje od 10 do 20 až 30 účastníků

Rozdělení táborníků se určí podle jejich časových a osobních možností na sněmu před začátkem táborového období, nejlépe brzy na jaře (o velikonocích). Zároveň se zvolí a určí náčelníci a táborové rady pro jednotlivé tábory. Rozhodnutí sněmu je směrodatné.

1. Tábor rodinný

Účastníci: rodiče s dětmi od 4 do 12 let, děvčata do 18 let a všichni ostatní, kteří se přihlásí a budou přijati táborovou radou.

Vedení: volený náčelník a táborová rada

Podmínky: optimální, příp. bydlení v chatách.

2. Tábor chlapecký nebo dívčí

Účastníci: pouze hoši neb děvčata od 12 do 18 let.

Vedení: náčelník starší 18 let, schválený nebo určený Výborem pro pocty, a táborová rada. Náčelník může zastávat i příp. funkce ohnivce a strážce totému. V dívčím táboře náčelnice starší 18 let atd.

Podmínky: obvykle táboření ve stanech nebo týpí, příp. tábor putovní.

3. Tábor Junácký

Účastníci: svobodní hoši a děvčata starší 18 let manželé mladí bez dětí.

Vedení: volený náčelník s táborovou radou.

Podmínky: tytéž jako pro tábor předešlý.

4. Tábor Bojovnícký

Účastníci: pouze vybraní muži starší 18 let, jejichž účast na táboře schvaluje Výbor pro pocty.

Vedení: volený náčelník s táborovou radou.

Podmínky: drsné, vysoko v horách, tábor putovní (pěší, vodní, na lyžích, v sedle, na moři), tábor horolezecký, zimní. Základním požadavkem je tvrdá kázeň.

Knihy vudkraftu:

I. E.T. Seton: Duch lesů

II. M. Seifert: přírodou a životem k čistému lidství

III. M. Seifert: Kmenové zřízení

IV. M. Seifert: Svitek březové kůry

knihovna les:

1. Em Rádl: Masarykům ideál moderního hrdiny

2. M. Seifert: Rok v přírodě

3. Minehaha: Miloš Seifert, zakladatel českého woodcraftu

4. E.T Seton: Vudkraft

všechny knihy zde uvedené jsou vesměs rozebrány.

5. svazek junácké knihovničky Les

Svitek Březové Kůry

knih 1.

Kmenové zřízení

vypracovali Slunko, Wajikani, Pirát, Minehaha a Mýval s použitím knih:

Miloš Seifert: Kmenové zřízení

E.T. Seton: Vudkraft

Birch bark roll of woodcraft (Organisation Section)

Časopisy LČSW: Vatra, Hlasatel

Táborový řád

Podle učení Wabashova a zkušeností z táborů, poněkud Waldenských a ze Stvořidel, sepsal Vlk s pomocí Slunka a Sovy.

Vydala

Liga Československých Woodcrafterů

Praha – Brno – Bratislava – 1946